

**Mizefi wáraga bi Páwulo eké zí
Timatíyo
ní
Ledre gi ro mizefi búku bi
Timatíyo ní**

Timatíyo ni kóo owúphìrangá bi ñgunḡu ledre Kírésìto do owúne ní. Gamání kóo go kí 'yìmikása Páwulo kí tų'dú simìbi e. Nḡsì sáká Páwulo simì moko 'bi úku bilámá ledre gi ro Kírésìto Yésu zí 'yì e. Gi do kací ledre ga gére nées, zí Páwulo kása wo ídìne káa do manda 'bi kanísa simì gara bi Éfeso ní.

Páwulo eké ledre ba kása a zí Timatíyo í'bí lorų kée zía gi ro bilámá mìsi'di 'bi ini zí Lomo simì kanísa ga bi íri ní kpá kí lorų zía gi ro 'yì ga bi nḡsìní 'dódo ledre ɽanga zí 'yì ga bi 'bi Kírésìto ní. Páwulo uku ledre kpá gi ro toso 'yì ga bi niyí útúásá do gélé yée káa do manda e simì kanísa. 'Yì bi ni go manda ní ni nḡsì kí ngíti géyì 'yì ga bi káa zí owúphìrangá e, ngoko 'yì e nda kí kará umbu e lára e káa be 'di.

Mizefi wáraga bi Páwulo eké zí Timatíyo ní

¹ Timatíyo, máa Páwulo bi 'Buzé Lomo 'yì yómo 'yì e gelé máa zíma ídìma káa do 'yìmikása zí Kírésìto Yésu bi nḡsìzé óto komozé kací a ní.

² Máéké ledre ba máa zíyì, gi zía áyì zíma go mbigí owú 'bi amá simì Lomo.

'Buzé Lomo ma'dáa kí Ngére ezé Kírésito Yésu idíní ówo ledre kíyí, zíye méngí bilámá ledre zíyí gí do bi zíyí ndísiyí bilámáne.

Páwulo i'bí loru zí Timatiyo

³ Ledre kóo máúku zíyí simi bi kóo mááyí ìnyí ndéré simi Mekedoníya ní, ni aka fú do biné. Ídí aka ndísi fú simi Éfeso íri, gí ro úçuómo 'yí ɾanga ga bi íri nées káa bi niyí ndísi sínyi do 'yí ga bi 'bi Kírésito ní kí bisinyí 'dódo ledre e ke. ⁴ Ídí ésí síllyí komo 'yí ɾanga ga gére nées, idíní ótoómo kí líkpí kurú ledre ga bi kóo 'bi bulúnduyé e bi utúasá sáká 'yí e wá, ndísi 'dí'biógu kangú dongará 'yí e ní 'dá'ba. Gí zía ledre káa zí ga gére nées sakání eyé 'yí e gí ro zíye ndísiyé bilámáye méngí moko 'bi Lomo wá. ⁵ Máúku ledre nées kenées gí zía, máíli 'yí ga bi 'bi Kírésito bi ndísi 'dódo ledre zíye íri ní, idíní méngí yéme ledre dongaráye kí lafúye kí mimbé'deyé mbá kíé'do bilámáne, gí ro zíye ídíye mbigí 'yí ga bi 'bi Kírésito ní. ⁶ Ídí ówo a yá 'yí ɾanga ga gére nées luyúní gí do bilámá misi'di bi 'bi Lomo ní go, mongú ledre eyé nda yí ené go lá ndísi ítí kangú bi ngára moko ndaá simi a wá ní. ⁷ Iliní gí ro zíye ídíye 'yí 'dódo loru 'bi Lomo zí 'yí e, abú kenées ndotó, owoní eyé ledre ga bi ndísiní úku yée kí roko'buyé nées wá.

⁸ Owozé bú bilámáne kídí, loru 'bi 'Buzé Lomo bi kóo Músa eké ní, ni bilámáne gí ro zía sáká 'yí e, bilámá a tí lá ili do ndísi méngí ledre kací a bilámáne. ⁹ Loru ma'dáa ndaá 'bi ené gí ro 'yí ga bi niyí 'yí méngí bilámá ledre e ní wá. Yí ené gí

ro 'déci ngbanga 'yi ga bi ndişiní méngi bisinyí ledre e, káa zí 'yi úfu 'yi e, kí 'yi máa yée ga bi ufuní 'yi ndíki yée ní. Kpá kí ngíti géyi 'yi máa yée ga bi ¹⁰ ndişiní só'do royé kí ngíti géyi kará e. Nda kpá kí kará ga bi ndişiní méngi 'berí ní. Kpá kí ngíti géyi ya'dá ga bi oyólo'bóni lafúye ya'dá e káa do kára e óto yée sogoyé ní. Nda kpá kí yée ga bi ndişiní só'do minzéré owúkará ga bi utúasání aka gi ro ya'dá e wá ní. Nda kpá kí 'yi máa yée ga bi ndişiní úgu 'yi e kí úgúoyó yée ní. Kí 'yi ga bi ndişiní lólóbú simi ɾanga ní. Nda kí ngíti géyi bicayi ledre ga bi niyi bo ní. ¹¹ Née bilámá ledre bi 'Buzé Lomo bi kí mongú roko'buné ili zíma ndişimá 'dódo a zí 'yi e ní.

Páwulo i'bí mbófo éyi zí Ngére Yésu

¹² Mbófo éyi zí Kírésito Yésu Ngére ezé, gi zía, lurú máa máútúásá miútúásá kací komoa, zía í'bí moko ené née zíma ndişimá méngi a. Zíma kpá mbófo ándá wo, gi ro roko'bú bi i'bí zíma, zíma ndişimá méngi moko máa née kie ní. ¹³ Wo, Yésu owo bú kídí, ledre ga kóo mándişí méngi yée faa, kí úku sínyi ledre gi do biné, kpá kí 'dó'do 'yi ené e kíngaya ní, yi ené gi zía bi kóo mángúngu aka kóo ledre ené wá ní. Gi zí kéyi née ní, zía idri mimbé'dené romá, zía ótoómo ledre zíma. ¹⁴ Bi ba ní, máówoyéme go kídí, Ngére Yésu oto 'búma go kíngaya, ni kí rokinyi gi romá. Saká máa go gi ro zíma ngúngu ledre ené nda za kíngaya, kpá gi ro zíma ídíma 'yi óto 'bú 'yi e za mbá. Née éyi bi ni ndişí méngi roné simi

bi togú azé go 'yi ga bi 'bi Kírésito Yésu ma'dáa ní.

¹⁵ Ba zaá mbigí ledre, 'yi e idíní ńgúnṅu a zíye lánýáye roa kídí, “Óḡu bi kóo Kírésito Yésu oḡu ní, ndaá gbékpíe wá. Oḡu gi ro yómo 'yi lúyú ledre e.” Maa Páwulo, lúyú ledre amá romo kóo rómó go. ¹⁶ Simi ledre ga gére née mbá, 'Buzé Lomo oyó sogoné zíma wá. Oyólo'bó maa go kaa do 'yi méngi moko zí Kírésito Yésu, zíma idíma kaa do mongú 'dódo ledre zí 'yi e kídí, Lomo ni 'yi ótoómo ledre zí 'yi lúyú ledre e, gi ro zíye ńgúnṅu ledre Ngére Yésu, zíye ómoyé za fí. ¹⁷ 'Yi e idíní ndísi í'bí mbófo éyi zí 'Buzé Lomo ma'dáa kací kadra za mbá oḡu a ndaá idí wá, gi zía ni Lomo bi ni tridri kpá Ngére bi ngára roko'bu ené oḡu a ndaá, 'yi e utúasání lúru wo kí komoyé wá ní.

Páwulo enzi komo Timatiyo

¹⁸ Timatiyo owú 'bi amaa, ledre ga bi kóo 'Buzé Lomo ukui'bí tara ngíti géyi 'yi ené e 'desi zíye ndísiyé úku yée gi royí ní, ndaní ligi yi wá. Idíní idí zíyi éyi síliyi 'bi okó, zíyi ndísiyi méngi okó kí 'yi ranga ga gére née kée. ¹⁹ Ledre Ngére Yésu bi ńgúnṅu ní, idí ngbóro simiyi ndéréne fú 'dá'dá. Ndá idí kaa zí 'yi ga bi otoomoní cóngó 'dódo ledre kóo 'dodoní zíye ní go, niyi nda yi eyé go ndísi méngi bicayi ledre e ní wá. ²⁰ Lúru aka, Amána e kí Alakizánde niyi go gi dongará 'yi ga bi otoomoní kací Lomo go, loduní nda yi eyé go 'dódo ledre maa wo bi 'bi Satána ní. Gi zí kéyi née ní, má'dí'bióyó yée gi simi moko go,

maótoómo nda yée go zí Satána ma'dáa gi ro zíye ówo a kídí, togú 'yì ndìşì úku sínyi ledre gi do bi Lomo yá, emengú, 'yì máa née luyú go bisinyíne.

2

Loru gi ro ini zí Lomo

¹ Timatiyo owú 'bi amáa, utúasá miútúasá zíyì ndìşiyì ini ini zí Lomo, idí í'bí éyì zí 'yì e za mbá, idí ndìşì lúrú bi kacíye. Zíyì ndìşiyì kí í'bí mbófo éyì zí Lomo ma'dáa gi ro éyì ga bi mengì yée go zí 'yì e ní. ² Ídí ini ini gi ro ngére e kí 'yì ga bi sî sîliye ní za mbá, gi ro zí mindìşizé idíne bilámáne, zíze ndìşizé méngì dujú ledre ga bi 'Buzé Lomo ili yée ní dongará 'yì e. ³ Togú ndìşì go kí méngì kéyì gi ro lafúze e kenée yá, 'Buzé Lomo 'Yì yómo zée ni idí kí rokinyi. ⁴ Gi zía ili 'yì e za mbá, idíní ówo ma'díi ledre, zíye ngúngu ledre Yésu gi ro zíye ómoyé. ⁵ Ledre née mengì roné kenée, gi zía wo mbigí Lomo ni dujú ne Lomo bi ni 'Bú 'yìma'dí e za mbá ní. Gi zí luyú ledre 'bi 'yìma'dí e, zíye kóo idíye go gi ro 'Buzé Lomo ma'dáa gbála. Née ní, zí Kírèsito Yésu óguné yéme dongará 'yì e kí Lomo, zía kótrulúgu 'yì e cigí 'Buzé gi ro zí ndìşì eyé idíne bilámáne, gi zía ni dujú ne 'yì bi utúasá go kótrulúgu 'yì e ro Lomo ní. ⁶ I'bí roné do úyuné do bi kací 'yì luyú ledre e, gi ro zí Lomo yómo yée, gi zía Lomo ma'dáa yeme kóo ledre née go kú kenée 'desì gi ro zíne yómo 'yìma'dí e. ⁷ Née sî ledre bi Lomo ma'dáa gelé máa zíma idíma gi

roa 'yìmikása zí Ngére Yésu kí ndìṣì 'dódo ledre ené zí kúfú 'yì e za mbá ní.

⁸ Bi kenée ní, togú yókosé rosé go do bi 'bì ini ini zí Lomo yá, ngíti géyì 'yì e dongaráse ndaní ótoécì bisinyí ledre do mímbe'deyé, togú mbú simikesì ro lafúye, togú mbú ófú kí lafúye wá.

⁹ Gì ro kará e kpá kenée. Kará ga bì niyí go 'yì lódú kací Yésu ní, míméngì ledre eyé idí útúásá kací komo 'yì e mbá miútúásá. Ndaní èṣì lárá bongó bì lá ngúrúnyu, togú mbú wo bì odó 'yì ngbí'dáká do lúró bì gí simi a ví, zíye kpá ndìṣì èṣì lárá éyì mbílí e ro mbílíye wá. ¹⁰ Kará e káa zí ga gére née, lámá eyé yì ené méngì bilámá ledre e zí 'yì e, gí ro zíye útúásáye kací komo 'yì e.

¹¹ Kará e idíní idí 'yì 'bú'bu royé zíye ídíye ndoo simi bì ya'dá 'bì eyé e niyí ndìṣì ódro zíye ní. ¹² Kará e ndaní idí do ya'dá e kpá kí ndìṣì 'dódo ledre zí ya'dá e wá. Simi bì togú ásé go do bi ini zí Lomo ní, kará e idíní ndìṣì 'bì eyé tí, lá úwú nzíyi ledre. ¹³ Máúku ledre née kenée gí zía, simi bì kóo Lomo otoogu 'yìma'dí e ní, otoogu kóo fì Ádama, zía nda ótoógu Áwa gí 'dá'ba. ¹⁴ Nda simi bì kámá ogú ní, 'yì bì kóo kámá londo wo zía lúyú ledre ní, ndaá 'bì ené kóo Ádama wá, yì ené kóo Áwa. ¹⁵ Simi ledre ga gére née mbá, gí zía bì kará e niyí ye 'yì ndíkiógu 'yìma'dí e do sogo káṅgá ní, simi bì niyí go kí simiyé ayíní go gí ro árá ní, zí Lomo ndìṣìné sáká yée. Togú mindìṣì eyé ni bilámáne. Niyí kí 'bú Lomo doyé zíye kpá kí óto 'bú 'yìma'dí e mbá ní.

3

Ledre gi ro manda e simi kanisa

¹ Timatiyo, idí ówo a bilámáne kídí máúku zíyì ba mbigí ledre. 'Yì bi i'bí roné go gi ro zíne idíne manda simi kanisa ní, 'yì née gelé go cóngó moko gi dongará moko e za mbá. ² Manda máa née, ledre ga bi gi roa ní niyí idí káa, ndaá 'yì méngì bisinyí ledre wá. Ni dùú o'do 'bi kára kíé'do. Ni 'yì 'búó'bú roné simi ledre e za mbá. Ni 'yì ótoyéme ledre e. 'Yì 'dí'bi ñgu e simi sümü, kpá 'yì bi utúasá go 'dódo ledre zí 'yì e bilámáne ní. ³ Ndaá 'yì éwé le'yì ndìsì kóyó kíe kpá kí méngì kéyì kíe faa wá. Idí idí ndoo, zí míméngì ledre ené idíne zí 'yì e kpá za mbá bilámáne, ndaá idí 'yì mongú mimbé'de gi ro késì wá.

⁴ Simi ledre ga gére née mbá, idí idí 'yì 'dódo ledre zí 'yì 'be 'bi ené e, zí owú 'bi ené e idíye kí bilámá ówo ledre do ndìsìyé óto úndrua kpá kí óto úndru 'yì e mbá. ⁵ Gi zía togú 'yì utúasá 'dódo ledre zí 'yì 'bi 'be 'bi ené e zíye idíye bilámáye wá, 'yì máa née utúasá ené kpá 'dódo ledre zí tù'dú 'yì ga bi 'bi Kírésìto ní zíye idíye bilámáye wá. ⁶ Manda idí idí 'yì bi ñgunu ledre Kírésìto go 'desì ní, káa bi ni ndìsì ìlì, zía lúyú ledre, zí Lomo 'decì ngbanga roa káa zí bi 'decì ngbanga ngére 'bi bicayi lomo e ní ke. ⁷ Manda ma'dáa idí ndìsì méngì zaá mbigí moko bi 'bi Lomo ní dongará 'yì e káa bi 'yì ga bi ñgununí aka ledre Ngére Yésu wá ní, niyí ndìsì úkucáyi

wo, zí ngére 'bì b̄icayi lomo e ólúne simi a zí m̄imbé'dea é̄s̄ine z̄ia méngi b̄isinyi ledre.

⁸ Kpá kenée gi ro manda máa wo bi ndoloní wo d̄ikono, ngárá utúasá aka méngi moko ngúcuné wá, ni aka s̄i s̄ilí m̄ingburoko manda e kí sáká yée ní. Idí idí 'ȳi bi ni kí úndruné, miódro ené kí m̄iméngi ledre ené ni mbá bilámáne ní. Ndaá kpá idí 'ȳi bi nd̄is̄i éwé le'ȳi kí nd̄is̄i kóyó k̄ie wá, ndaá kpá 'ȳi bi kí mongú m̄imbé'dené gi ro k̄es̄i ní wá.

⁹ Cíyí ledre 'bì Lomo idí idí simi a k̄ingaya, gi ro z̄ia ídine kí bilámá sómú ledre simi m̄iméngi ledre ené e za mbá. ¹⁰ 'Ȳi máa wo bi káa zí n̄ee, idíní ówoyéme ledre gi roa zaá bilámáne togú utúasá go kací komo 'ȳi e yá, do nda í'bí moko n̄ee z̄ia.

¹¹ 'Ȳi káa zí n̄ee, ledre ni kpá gi ro me'bea káa, me'bea idí idí kára bi m̄iméngi ledre ené ni bilámáne, ndaá 'ȳi l̄ikp̄i wá ní. Idí idí 'ȳi bi nd̄is̄i 'búó'bú roné m̄i'búó'bú, z̄ia ídine ndoo simi ledre e za mbá ní. Ndaá kpá idí 'ȳi éwé le'ȳi nd̄is̄i kóyó k̄ie wá.

¹² Manda 'bì kan̄isa ndaá idí 'ȳi bi ni kí kará e z̄ine t̄u'dú ní wá. Idí idí d̄uú o'do 'bì kára k̄ié'do, z̄ia óto komoné d̄uú ro kára máa n̄ee. Idí idí 'ȳi bi nd̄is̄i í'bí lor̄u zí owú 'bì ené e, zí 'be 'bì ené ídine bilámáne ní. ¹³ D̄ikono bi méngi moko ené e za mbá do bilámá misi'diné ní, 'ȳi e niyí ìnyì za mbá óto úndrua, gi z̄ia 'di'bi go bilámá misi'di. Gi ore, ni idí kí roko'bú z̄ia nd̄is̄iné 'dódo ledre 'bì K̄ir̄és̄ito Ȳésu zí 'ȳi e.

14 Timatíyo, abú máoto sómú ledre yáa go kíngaya gí ro ngásáógumá lúró sée íri ndotó yá, ní miútúásáne zíma éké ledre ba kása a zíse 'dá'dá. 15 Gí zía máówo wá ke, togú ngíti géyì ledre e niyí úcúómo máa, máógu aka íri 'diya wá yá, gí ro zí ledre bi simi wáraga ba sáká sée. Gí do bi zíse ndísisé méngì tí fú miméngì ledre 'bi 'yì ga bi niyí go 'yì ndísi lódú kací Ngére ezé Yésu ní. Gí zía 'yì lódú kací Yésu niyí ye 'yì ga bi ndísiní tóro ngbúó sogo bilámá 'dódo ledre bi 'bi Ngére Yésu ma'dáa ní. Gí ro zí 'dódo ledre máa née ídine fú kí roko'buné ndéréne 'dá'dá kíngaya.

16 Lúrúsé aka mongú ledre bi 'Buzé Lomo mengì ní. Kasaogu Ngére Yésu bi 'yì yómo zée ní sága yáa simi roko'bu 'bi 'Dówú Lomo, zí maláyika e lúró wo cú kí komoyé. Do ndísi 'yì 'dódo ledre a zí kúfú 'yì e do sogo káṅgá za mbá, zí tú'dú 'yì e ṅúṅgu ledrea, gí do kací a née zía ndá'balúgu roné komo ere.

4

'Yì ga bi ootomoní ma'dú 'dódo ledre 'bi Lomo ní

1 Timatíyo, 'Dówú Lomo uku'dodo ledre go zíse fúó kídí, ngíti géyì 'yì e gí dongará 'yì ga bi kóo ṅuṅguní ledre Ngére Yésu go ní, niyí karanée ótoómo kí lódú kací ledre ga bi kóo 'dodoní zíye ní kenée. Zíye nda ndísi lódú yì eyé kací 'dódo ledre ga bi ndísiní ógu gí zí 'yì ga bi ṅuṅguní yì eyé ledre ga bi 'bi bicayi lomo e ní. 2 'Yì ranga e niyí ye 'yì ga bi ndísiní 'dódo

ledre ɾanga née zí 'yì e ní. Nɔ̀ṣìṣì ní méngì ledre ga gére née kenée, gì zía sómù ledre eyé ni yì ené go umbuné. Somùnì 'bì eyé ya yée menginì née go cóngó ledre, ábuwá sómù ledre eyé uyu yì ené go. ³ 'Yì ɾanga ga gére née, simì 'dódo ledre eyé, ndìṣìṣì ní úku ledre kídí, ndaá bilámáne zí 'yì e ndìṣìyé ófù royé wá, ndaá kpá bilámáne zí 'yì e ndìṣìyé ánu esì wá. Ukunì ledre née kenée, gì zía owonì eyé bì kídí, Lomo oto éyì ga gére née zí mbigí 'yì ené e ndìṣìyé ánu yée simì bì 'yì ené maáge niyì go íni ini zíne ní wá. ⁴ Éyì ga bì za mbá Lomo otoogu yée ní, kémbì bisinyì a ndaá dongaraye wá. 'Yì e idínì ndìṣì ánu yée kí rokinyi kí í'bì mbófo éyì zí Lomo bì i'biogu éyì máa ga gére née zíye ní. ⁵ Gì zía, éyì bì ilizé ánu a ní, abú ni gáa 'díya, togù ndu'yúze Lomo go gì roa kí mimbé'deze kíé'do yá, azé ánu éyì née bilámáne bisinyì ledre mengì zée wá, gì zía Lomo ni go kí rokinyi gì roa.

Mbigí 'yì 'bì moko 'bì Kírésìto

⁶ Timatíyo, ledre ga bì má'dódo yée zíyì ba, ídí kpá fú ndìṣì 'dódotátá yée zí lúnduzé e kí lémižé e, yée ga bì ɱɱɱunì ledre Kírésìto Yésu go kpá káa zí ze ní. Zíyì kpá fú óto mimbé'deyì kíngaya ro mbigí 'dódo ledre bì ni 'bì 'yì ga bì 'bì Yésu ní, gì ro zíyì útúásá ídíyì káa do mbigí 'yì kasa 'bì Yésu ma'dáa. ⁷ Gbékpì ledre 'bì 'yì ga gére née, bì ndìṣìṣì ní líkpì yée, ngára moko ndaá simiyé wá ní, ídí 'dí'bióyó royì gì simiyé 'dá'ba, zíyì ndìṣìyì lódù duù kací 'dódo ledre bì 'bì 'yì ga bì 'bì Kírésìto ní. ⁸ Togù 'yì ndìṣì méngì duù

ledre máa yée ga bi ili yi ené ne gi ro zíne ídíne kí roko'buné yá ní, roko'bu 'yi nées ni ndisi úkú ené miúkú. Togú 'yi ndisi méngi ledre máa yée ga bi bi ndisi éme ro Lomo gi zíye miéme ní yá, 'yi nées, rokinyi ené úkú wá, abú uyu yá, ni kpá fú ídí kí rokinyi.

⁹ Ba zaá mbigí ledre ídí ngungu a zíyi lánayáyi roa. ¹⁰ Moko ga bi ndisizé méngi yée kí bisuwu komozé trii ba, ndaá gbékpíne wá, otozé komozé gi ro Lomo 'Yi yómo 'yi e, ilizé gi ro zíze ídíze triidriyé za fí, gi zía Lomo ma'dáa yemeomo go gi rozé kenée. Ni ne 'yi bi ni yómo 'yi ené e, kíngaya yée ga bi ngunguní ledre ené go ní.

¹¹ Ídí 'dódo ledre nées kenée zí 'yi e. Idíní ndisi méngi ledre ga bi ndisi úku yée zíye ní kíngaya. ¹² Kuru'buyí, miódroyí zí 'yi e, kí miméngi ledre eyí e mbá, 'bú 'yi e bi ndisi óto a doyi, kí ledre 'bi Ngére Yésu bi ngungu kíngaya, gi zí keyí nées, 'yi e utúasání lúrúndiki lúyú ledre royé wá. Ledre ga bi gi royí ní za mbá, idí ídí káa do 'dódo ledre zí 'yi e. ¹³ Káa zí bi sındi kadra utúasá aka zíma ógumá íri wá ní. Ledre ga bi ndisi méngi yée íri ní za mbá, ólo kúrú Lomo zí 'yi e, kí 'dódo ledre 'bi Lomo zíye, nda kpá kí ngíti géyi bilámá 'dódo ledre ga bi niyí bo ní, idíní kpá fú ndéré 'dá'dá ndá ótoómo yée wá. ¹⁴ Komokenzi bi kóo 'Dówú Lomo i'bí zíyi, zí 'yi e kóo lúrúndiki a gi royí 'dá'dá zí sındi kadra 'bi moko kóo óguné, zí mĩngburoko manda e óto síliye doyi kí i'bí úndru moko zíyi ní, ndá ótoómo a wá.

¹⁵ Káa zí bi kadra moko ma'dáa ogu nda go ní, ídí mu méngi a kí komokenzi máa nées kíngaya gi

ro zí 'yì e mbá lúró bilámá kací moko eyì. ¹⁶ Simi ledre máa ga gére née mbá, ídí ndìsì bilámá ndìsì dongará 'yì e kí ledre ga bì áyí ndìsì 'dódo yée zí 'yì e ní. Ledre ga bì za mbá máúku yée zíyì ní, ndá ótoómo sílìyì gì royé wá. Lomo nì karanée yómo kuru'buyì kpá kí tú'dú 'yì e kpurú gì simi moko bì áyí ndìsì méngì a née.

5

Yata lorù zí Timatíyo gì ro 'yì e mbá

¹ Togú áyí go ódro zí 'yì e, ya'dá máa yée ga bì niyí go mingburokoyé, eze sɛndì 'buyì ní, owúphirangá e ídí ódro zíye do bilámá misi'diné káa zí ódro zí 'buyì bì ndiki yì ní. Minzéré owú ya'dá e, ídí ódro zíye kpá kenée do bilámá misi'diné ndoo, káa zí ódro zí mbigí lúnduyì e ní. ² Kará ga bì niyí mingburokoyé, eze sɛndì mbágáyì ní, ídí ódro zíye kpá ndoo do bilámá misi'diné káa zí ódro zí mbágáyì bì ndiki yì ní. Gì ro minzéré owúkará e kpá kenée, ídí ódro zíye kpá ndoo do bilámá misi'diné káa zí ódro zí mbigí lémiyì e ní. Ídí ndìsì méngì ledre ga gére née za mbá kenée kí mimbé'deyì kíé'do bilámáne.

Ledre gì ro kará umbu e

³ Kará umbu máa yée ga bì 'yì ndaá gì royé geré wá ní, ídísé lúró bì kacíye. ⁴ Togú kára umbu máa wo bì owú 'bì ené e niyí bo, togú mbú owú 'bì owú 'bì ené e yá, idíní nda lúró bì kací 'yì eyé máa née ye. Gì ro zí Lomo ídine kíye kí rokinyi, gì zía nguṅguní ledre 'bì Lomo go.

Ndịsịnị née go méngị ledre bi Lomo ma'dáa ili ní. ⁵ Ngítí ledre ni kpá káa, kára umbu máa wo bi owo roné bú kídí 'yì ndaá roné wá ní, oto ené lolu sómụ ledre ené gị ro ngítí géyị ledre e wá. Mongú ledre ené yì ené go duụ íni ini zí Lomo, gị ro zí Lomo ndịsịné sáká née duụ ne. ⁶ Kára umbu máa wo bi oto mimbé'dené lá duụ gị ro rokinyi ní, 'Dówụ Lomo ndaá 'bi ené lolu simi a wá. Bi ndịsị éme ro kụrụ'bu a née ngbékpíe, ni yì ené go umbuné, abú ni aka tí trịdrị ndịsị gámá. ⁷ Ídí kpá 'dódo ledre née kenée zí 'yì 'bi Kírésìto ga bi ìri ní mbá, káa bi niyí lúyú ledre ke. ⁸ Gị zía, togú 'yì lurú bi kací 'yì ené e wá, kángaya 'yì ga bi sị sịndíne ní, 'yì née oyó sogoné go zí mbígí ledre bi ndịsịnị 'dódo a zí 'yì ga bi 'bi Kírésìto ní. Lúyú ledre 'bi 'yì máa née romo go gị do 'bi 'yì ga bi ngára ngununí ledre Yésu káa do Ngére eyé wá ní.

⁹ Kára umbu máa wo bi áse éké ìrĩa dongará lafúga kará umbu e gị ro sáká éyì ní, idí idí wo máa bi simibi ené romo cị ota go ní, áse fú ndịsị sáká wo. Idí idí kára máa wo bi 'di'bi o'do duụ kíe'do, zía kóo ndịsịné óto komoné duụ ro o'do máa née ní ní. ¹⁰ Nì kára bi miméngị ledre ené ni bilámáne, ngoróogu owụ e go do bilámá misi'di, ni 'yì bi ngu e oguní bú zía 'be, ni 'yì bi ndịsị méngị ledre e ndoo bilámáne zí lafúne ga bi 'yì 'bi Kírésìto ní. Nì kpá 'yì bi togú lafúga niyí go kí 'do'dó yá, zía ndịsịné sáká yée, zí mongú ledre ené ídine kací kadra mbá méngị bilámá ledre e ní.

¹¹ Togú kára umbu máa wo ni aka simi

owúkára roné, utúasá bú kpá 'dí'bi ngíti o'do ní, ndá óto ìrĩa dongará lafúga kará umbu e wá. Gí zía, simi bí 'bú 'dí'bi ngíti o'do ní méngì wo ní, nì geré óyó sogoné zí Kírésìto zía ndéréne 'dí'bi o'do ené. ¹² Mongú moción éyì bí kóo mocú ní, zía ndéréne lá gbékpíe, moko ndaá simi a wá, née nda go bisinyí ledre do komo 'Buzé Lomo. ¹³ Nì nda óto komoné lá ro gbékpí ledre 'bí gámá rìjì gí simi 'be simi ngíti a. Ndaá kpá lá dùjù wo née wá, do ndìsiné kí lílìkpí kíngaya kí úku ledre ga bí ngárá ndaá miútúásáne zía úku yée wá ní. ¹⁴ Gí zí kényì née ní, togú kára umbu nì aka owúkára yá, utúasá miútúasá zía 'dí'bi ngíti o'do. Gí ro zía óto 'be zía ndìsiné kí lúrú bí kací 'be 'bí ené káa bí 'yì ga bí ngárá ñgunḡuní ledre 'bí Lomo wá ní, niyí ndìsì úku zée 'yì ga bí 'bí Kírésìto ní ke. ¹⁵ Mengì roné go kenée zí ngíti géyì kará umbu ga bí niyí owúkará e ní. Otoomoní ledre 'bí Lomo go, niyí nda yì eyé go ndìsì lódù kací Satána.

¹⁶ 'Yì máa wo bí sùmuḡa, kará umbu e, niyí zía 'be ní, ndaá ótoómo kará umbu ga gére née gí ro zí 'yì ga bí 'bí kanísa ní ndìsìyé lúrú bí kacíye ye wá. Idí geré í'bí roné ndìsì lúrú bí kacíye ne. Gí ro zí 'yì ga bí 'bí kanísa ní nda ndìsì 'bí eyé lúrú bí dùjù kací kará umbu máa yée ga bí ngárá 'yì ndaní gí royé wá ní.

¹⁷ 'Yì ga bí 'bí Kírésìto ní, idíní ñnyì mbá óto úndru 'yì bí Lomo gelé wo go káa do manda, nì go ndìsì 'dódo ledre 'bí Lomo zíye kíngaya ní. ¹⁸ Gí zía, nì miékéne simi miéké kúrú Lomo kídí, “Ndá ótoómo 'yì moko eyì zía ndìsiné méngì

moko yáká kí 'bú wá." "Ni miútúásáne zí 'yì 'bì moko ndíki éyì kací moko bì mengì wo ní."

¹⁹ Togù 'yì e oguní go kó'dù'yì kí ledre ro ngíti manda gì dongará manda ga bì 'bì kanísa ní yá, ndá ìnyì geré gbagbagba 'dècì ngbanga ro manda máa née wá. 'Búó togù 'yì e gbre, ota, ukuní go kídí, ìì, manda née luyú ledre tí go, yée lurúní go cú kí komoyé, áyí nda fú 'dècì ngbanga roa.

²⁰ Manda ga bì luyúní ledre tí go ní, ídí úkulóko a doyé fúó kídí, luyúní ledre go, gì ro zí lafúga lúrútóko a gì royé, zíye éré ngìrì káa bì niyí ndìsì luyú ledre ke.

²¹ Timatíyo, máúku zíyì do komo Lomo kí Kírésìto Yésu kpá za kí maláyika e mbá, ídí ndìsì méngì zaá mbigí moko bì Lomo ili ní. 'Yì bì luyú ledre go ní, ídí tí úku a doa kídí, luyú ledre go. Wo bì ngará luyú ené ledre wá ní, ídí tí úku a fúó kídí í'ì, wóyì luyú ené ledre wá.

Yata lorù zí Timatíyo

²² Ndá lúru 'yì lá gbagbagba geré zíyì óto sîlì doa, í'bì úndru moko zía, gì ro zía ídine manda simi kanísa wá, káa bì áyí ídí simi luyú ledre 'bì 'yì máa née ke. Ídí 'bá'bá royì gì zí luyú ledre mì'bá'bá.

²³ Káa zí bì simi sanáyì ndaá bilámáne wá, simiyì ndìsì lengbe fú lá kí 'dó'do yì ní, ndá ndìsì éwé fú lá dùyì gbékpì iní simi a wá, ídí 'dí'bi owù le'yì kóró cúku'dée káa do kágá zíyì éwé a, gì ro zía yéme simiyì máa née.

²⁴ Ngíti géyì 'yì e niyí bo, ledre ga bi luyúní yée ní, ni geré miówoné, do 'déci ngbanga a kpá 'diya. Lúyú ledre 'bi ngíti géyì 'yì e ni 'bi ené míló'boné, ndịsì 'dódo roné ndoo gị 'dá'ba ngíti géyì 'yì e niyí nda fú ówo a. ²⁵ Ni kpá kenée gị ro miméngi ledre. Togú 'yì mengi bilámá ledre, ledre bi 'yì née méngi ní lo'bo wá. Abú gị dosí a ndaá miówoné wá, gị 'dá'ba, 'yì e niyí kpá fú ówoyéme a kídí ledre ba ni bilámáne, togú ni bisinyíne yá, do kpá ówo a kídí ledre ba ni bisinyíne.

6

¹ Owúkúlú ga bi nṅunṅuní ledre Ngére Yésu go, ndịsíní méngi moko zí mṅgburoko 'yì eyé e ní, idíní óto úndru mṅgburoko 'yì eyé máa ga gére née kṅngaya. Gị zí 'yì ga bi ngára nṅunṅuní ledre 'bi Lomo wá ní kí ndịsì úku sínyi ledre gị do bi Lomo kpá kí ledre ené ga bi azé ndịsì 'dódo yée zí 'yì e ní ke. ² Owúkúlú máa yée ga bi mṅgburoko 'yì eyé e niyí kpá 'yì ga bi nṅunṅuní ledre 'bi Ngére Yésu go ní, yée owúkúlú maáge ndaní lúrúcáyí mṅgburoko 'yì eyé ga gére née wá. Idíní ndịsì óto úndru mṅgburoko 'yì eyé ga gére née gị ro zí ndịsì eyé ídine bilámáne káa do lúndu. Gị zía, niyí kí mṅgburoko 'yì eyé maáge go mbá 'yì ga bi 'bi Kírésìto ní. Ídí 'dódo ledre née kenée zí 'yì e.

Yata lorụ gị ro 'yì ga bi ndịsíní 'dódo ledre ranga zí 'yì e ní

³ Togú ngíti 'yì ogù kí ngíti 'dódo ledre kpí gí ro ledre ga bi má'dódo yé záyì ba ní, 'yì nées uku nées kídí, ledre ga bi 'bì Kírésìto Yésu Ngére ezé bi ndìsìzè 'dódo yé zì 'yì e ní, niyí yì eyé mbá ranga, ndaní eyé ma'díi 'dódo ledre e wá.

⁴ 'Yì káa zì ga gére nées, odù ledre eyé yì ené go lá dujú ìlì, ngíti éyì bi owoní bú gí do kací ìlì nées ndaá 'bì ené e wá. Niyí yì eyé go káa zì 'yì ga bi simi doyé sinyí go misínyí ní. Nées sì ledre bi iliní ledre 'bì kangú kí ófú gí zía kí ngíti géyì 'yì e kíngaya gí ro ini ledre bi gí simi ledre ga bi simi miékéne kúrú Lomo ní. Kangú káa zì ga gére ní, ndìsìní lengbe 'dí'biógù bisinyí ledre ga bi káa zì simikesí kí bisinyí ódro dongará 'yì e, zì 'yì e ndìsiyé kí ífi ngaráye kí lafúye. ⁵ 'Yì kangú ga gére nées simi doyé sinyí gí zì lúyú ledre go misínyí. Odù mongù ledre eyé nda yì ené go lá kangú kí 'yì e. Ndìsìní gága ledre ga gére nées kenée gí ro zíye ídíye 'yì ga bi 'bì Kírésìto ní, gí zía somúní 'bì eyé kídí, togú 'yì nì go 'yì lódú kací Kírésìto yá, misi'di ndíki tú'dú éyì e likpíní go zía. Ábuwá ledre ma'dáa ndaá 'bì ené kenée wá.

Misi'di 'bì ndíki bilámá ledre gí zì 'Buzé Lomo

⁶ Misi'di 'bì ndíki bilámá ledre gí zì Lomo ndaá 'bì ené té bi yaá 'yì idí idí kí tú'dú éyì e zíne ní wá, yì ené 'yì idí ngúngu ledre 'bì 'Buzé Lomo ma'dáa, wo, 'yì ma'dáa, zía ídíne kí rokinyi kí éyì bi nì bo zía ní. ⁷ Gí zía simi bi mbágáze e ndikiní zée ní, ndikioguní eyé kóo zée kí éyì e do sílìze wá. Kpá kenée, simi bi karanée azé úyu

ní, 'di'bizé éyí gí do sogo káṅgá gí ona kpa ndéré kíe 'be 'bi Lomo komo ere wá. Azé ndéré kpá kí gbékpí sílize káa zí bi kóo oguzé ní. ⁸ Togú éyí miánu kí bongó e gí ro zíze ési yée rozé niyí goó bo yá, ledre ezé e emení go mbá. ⁹ 'Yi máa yée ga bi kí mongú mimbé'de simiyé, mongú ledre eyé yi ené lá gí ro zíye ídíye kí tú'dú éyí e zíye ní, mongú mimbé'deyé nées oto yi ené yée go zíye ndísiyé méngi lúyú ledre. Bi olúóguyé gí simi lúyú ledre ma'dáa ndaá 'bi ené lolu wá, lúyú ledre máa nées odóngerí yi ené yée go ndá káa zí éyí bi utúní sí abára ní. Odu a, niyí úyu go té miúyu omoní wá. ¹⁰ Togú 'yi síkpí mimbé'dené 'dága gí ro zíne ídíne kí tú'dú kési zíne yá, 'yi nées ni ndísi lúyú tú'dú ledre e, gí zía mimbé'dea ni yi ené go duú gí ro tú'dú kési. Méngi roné go zí ngíti géyi 'yi e kenée, gí zía bi otoní mimbé'deyé mongúne gí ro tú'dú kési ní, otononí ledre 'bi Lomo go, ndísiní nda yi eyé go lódú misi'di ga bi yée niyí ndíki tú'dú kési doyé ní.

Yata lorú zí 'yi 'bi Kírésito ga bi kí tú'dú éyí e zíye ní

¹¹ Timatiyo, káa zí bi Lomo gelé yi go zía óto yi káa do 'yi 'dódo mbigí ledre ené zí 'yi e ní, ídí 'dí'bióyó sómú ledre eyí gí ro méngi bisinyí ledre 'dá'ba. Ídí ndísi méngi duú éyí ga bi bi ni ndísi éme ro Lomo gí zíye miéme ní. Zí 'bú Ngére Yésu ídíne doyi za kíngaya kací kadra za mbá. Zíyi kpá kí óto 'bú 'yi e doyi. Zí mongú ledre eyí ídíne óto komoyí gí ro ledre bi kó'dúyi ní. Zíyi ídíyi kí 'yi e mbá ndoo do bilámá misi'di.

¹² Ídí ngúnḡu ledre Ngére Yésu kíngaya ḡi ro zíyí ówo kací útusimiyí simi ledre e, ḡi ro karanée zíyí ndíki trídri bì za fí ní ḡi zí Lomo. ḡi zía Lomo ma'dáa ndolo ené yíi gbékpíe wá, ndolo yíi ḡi ro zí miméngi ledre éyí ídine bilámáne ḡi ro zíyí tóroyí kí roko'buyí dongará 'yí e úku ledre zíye fúó, ḡi ro zíye tí ówo a kídí, ngúnḡu ledre Ngére Yésu go ma'díi.

¹³ Timatiyo, máuku zíyí do komo 'Buzé Lomo bì otoogu éyí trídri e za mbá ne ní, kpá do komo Kírésito Yésu bì kóo utu siminé zía úku mbigí ledre fúó zí Pánato Piláto, ngére bì kóo 'bì Yúda e ní. ¹⁴ Ledre ga bì máuku yée zíyí née, ídí ndísi méngi yée tí kenée za cé, ḡi simi sındi kadra bì karanée Kírésito Yésu Ngére ezé ni ndá'baogu simi a ní, káa bì 'yí e niyí lúrúndiki kémbi lúyú ledre royí ke. ¹⁵ 'Buzé Lomo bì 'yí e ndísiní kófó iriá, bì ni kpá ne mongú Ngére do sogo kánḡá ba za mbá ní, ni ne wo bì karanée ni 'dódoogu Yésu ne simi sındi kadra bì utúasá go miútúasá ní kídí, née go mongú Ngére ezé. ¹⁶ Wo Lomo, ni duú ne Lomo bì ni trídriiné za fí ní. Bi bì ndísi ndísi doa ní, ndísi ríri miríri ganya, ganya, ganya káa zí súlú kadra ní, 'yíma'dí utúasá lúru a kí komoné wá. ḡi zí kéyi née ní, 'yí e idíní ndísi kófó iri Lomo ma'dáa kací kadra za mbá odu a ndaá ídí wá. Idí kenée.

Misi'di bi 'yi 'bi Kírésito niyi ndísi kée ní

¹⁷ 'Yí ga bì kí tú'dú éyí e zíye ní, ídí lóru yée, ndaní óto komoyé lá duú ro tú'dú éyí ga bì zíye née, zíye ndísiyé ilíye kée wá. Idíní óto komoyé

dujú ro Lomo bi ndịsị í'bí éyị e zí 'yịma'dí e za mbá ne, zí bi ndịsị émené royé gị zía ní. ¹⁸ Ídí lórụ 'yị ga bi kị tú'dú éyị e zíye née, idíní ndịsị méngị dujú bilámá ledre kị tú'dú éyị ga bi zíye née. Bilámá míméngị ledre eyé, idí éye rómo do tú'dú éyị ga bi zíye ní. Idíní idí 'yị sáká lafúye kị éyị ga bi Lomo i'bí zíye ní. ¹⁹ Togú ndịsịní go méngị kéyị kenée zí 'yị e yá, ndịsịní née go yémeómo bilámá ledre zíye komo ere. Karanéé, Lomo nì méngilúgu bilámá ledre zíye kací bilámá ledre ga bi ndịsịní méngị yée zí 'yị e née.

Odu lorụ zí Timatíyo

²⁰ Timatíyo, ledre bi Lomo i'bí do sịlịyị née, idí 'dí'bi sịlịyị roa ngbúó. Ndá ólú simi ngiti géyị bicayi ledre e wá, káa bi niyí 'dí'bióyó yị gị ro Lomo 'dá'ba ke. Ídí ígí royí 'dá'ba gị ro bicayi kangú ga bi moko ndaá simiyé wá, 'yị kangú ndịsịní ndólo a ya née komokenzị, ábuwá yị ené bīrifu ledre ní. ²¹ Ngíti géyị 'yị ga bi kóna otoní komoyé ro ledre řifu ga gére ní, karaba ní luyúní gị do bilámá misi'di 'bi Lomo go. Ndá idí káa zí ye wá.

Lomo idí kiyị.

MIKÁNDA LORU 'BI LOMO KÍ DOSÍ ÉYÍ E
Baka: MIKÁNDA LORU 'BI LOMO KÍ DOSÍ ÉYÍ E New
Testament+

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Baka

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

9ebc1b62-650d-5302-9391-27a31d140102